

Optički kabeli

1. Uvod u optičke kabele

Prijenos podataka pomoću svjetlosti kroz optička vlakna.

- Sadrži .
- Uloga: i zaštita od vanjskih utjecaja (svjetlost, temperatura, pritisak, kemikalije, radijacija).
- Temperaturni raspon: (ekstremi u zrakoplovstvu).
- Okolina: zrak, korozivne sredine, dno mora (2-4°C).
- Radni vijek: Ovisi o mehaničkim naprezanjima (pogotovo promjenjivim).
- Minimalni polumjer savijanja.
- Zahtjevi instalacije:
  - Ne smije degradirati prijenosne karakteristike.
  - Očuvana fizička cjelovitost vlakana tijekom ugradnje i uporabe.

2. Zaštita optičkog vlakna

a) Potreba za zaštitom:

- Vlakna su krhka - zaštita ih čini otpornijima.
- Funkcije:
  - Daje mehaničku čvrstoću.
  - Sprječava oštećenja i lomove.
  - Omogućuje laganu instalaciju i održavanje.
  - Štiti od vlage i okolišnih uvjeta.

b) Primarna zaštita:

- 250-300 μm .
- Akrilati (telekomunikacije), silikon (druge primjene).
- Tijekom proizvodnje vlakna.
- Ne podnosi prekomjerno savijanje ili upredanje. ``

c) Sekundarna zaštita:

- Do 1.2 mm.
- Debeli sloj plastične mase.
- Dodatna mehanička zaštita + zaštita od vlage i kemikalija.

3. Konstrukcija optičkog kabela

1. (u zaštitnom omotaču).
2. (npr. *kevlar*, staklena vlakna, čelik).
3. (gel ili punila).
4. (PVC, polietilen, najlon itd.).

Vrste zaštitnog omotača:

Tip	Karakteristike	Prednosti/Nedostaci
	<ul style="list-style-type: none"> - Vlakna u gelom punjenoj cjevčici. - Unutarnji promjer veći od vlakna. - Vlakna su duža od kabela ($\sim 0.1\%$). 	Otporniji na pritisak. Veći polumjer savijanja.
	<ul style="list-style-type: none"> - Plastika izravno nanесena na vlakno. - Vlakna fiksirana. 	Manji polumjer savijanja. Osjetljiv na temperaturne promjene.

- Labavi omotač apsorbira pritisak do određene granice bez djelovanja na vlakno.
- Čvrsti omotač prenosi pritisak direktno na vlakno.

4. Fizičko-mehanička svojstva kabela

- (noseći elementi: kevlar, čelik).
- (gel punila, bubreće trake).

- (rad u širokom temperaturnom rasponu).
- (mali polumjer savijanja za instalacijske kabele).
- (otpornost na ulja, kiseline).
- (dobro označeni kabele).

5. Klasifikacija kabela

a) Prema primjeni:

Tip kabela	Karakteristike
	Za kanalizaciju; nemetalni, lagani.
	Višeslojna zaštita (armatura, PE omotač) od vlage i mehaničkih oštećenja.
	Slični uvlačnim + čelična armatura.
	Unutar objekata; nemetalni, ne gori, mali polumjer savijanja.
	Za zračne mreže; noseći element od sintetičkih vlakana.

b) Prema materijalu:

- Bez metalnih dijelova; noseći element od kevlar.
- Stariji modeli ili podmorski kabele; čelična armatura/uze.

6. Označavanje kabela

- Naziv proizvođača, tip kabela, metarske oznake.
- Kodiranje bojama vlakana i cjevčica.

Standardni redoslijed boja (DIN/VDE 0888-3):

Redni broj	Boja
1	Crvena
2	Zelena
3	Plava
4	Žuta
5	Bijela
...	... (do 12)

7. Mjerenja na optičkim vlaknima

Zašto se mjeri?

- Proizvođačima: Poboljšanje proizvodnje.
- Korisnicima: Testiranje mreže, nadzor performansi.
- Projektantima: Optimizacija prijenosnih sustava.

Grupe mjerenja:

1.
  - Prigušenje (α) = $(P_{TX} - P_{RX})$.
  - Disperzija, kritična valna duljina.
2.
  - Dimenzije jezgre i ovojnice, koncentričnost.
3.
  - Otpornost na istezanje, udar, savijanje.
4.
  - Utjecaj vlage, temperaturnih promjena.

Oprema za mjerenje:

- LED, laser.
- Raspon -110 dBm do +10 dBm.
- - Mjeri prigušenje, gubitke na spojevima, duljinu vlakna, lokacije prekida.
  - Princip rada: Slanje svjetlosnih impulsa → detekcija povratnog raspršenog signala.
  -

$$D = \frac{c}{n_1} \cdot \frac{t}{2}$$

- c = brzina svjetlosti
- t = vrijeme odziva
- n_1 = indeks loma jezgre

OTDR dijagram:

- Oštri skokovi (konektori, prekidi).
- Pad amplitude.
- Nagib krivulje (dB/km).

- Velika refleksija.

8. Sažetak ključnih pojmova

Pojam	Opis
	250-300 μm sloj koji štiti jezgru; nanosi se pri proizvodnji.
	Apsorbira mehanička opterećenja; bolji za ekstremne uvjete.
	Omogućuje manji polumjer savijanja; osjetljiv na temperaturu.
	"Optički radar" - dijagnostika kabela s jednog kraja.
	Gubitak snage signala (dB); ključan parametar kvalitete prijenosa.

Optički Predajnici (Laser i LED)

1. Uvod u Optičke Predajnike

:

- Pretvaraju električni signal u optički signal.
- Ubacuju optički signal u optičko vlakno.

:

- : Generira svjetlost (npr. laser ili LED).
- : Pretvara informaciju (električni signal) u oblik pogodan za prijenos kroz vlakno.

2. Kvantni Prijelazi

Svjetlost ima (fotoni). U atomima postoje diskretne energijske razine ($E_1 =$ niža, $E_2 =$ viša).

:

1. :

- Foton energije $h\nu = E_2 - E_1$ apsorbira se, atom prelazi s E_1 na E_2 .
- $\Delta E = E_2 - E_1 = h\nu$.

2. :

- Atom na E_2 spontano prelazi na E_1 , emitira foton energije $h\nu = E_2 - E_1$.
- Emitirano zračenje je (nasumični smjerovi).

3. :
- Foton energije $h\nu = E_2 - E_1$ "stimulira" atom na E_2 da prijeđe na E_1 , emitirajući (ista valna duljina, smjer, faza).
  - Osnova za .

3. Izvori Svjetlosti: Laser vs. LED

LASER *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation*

- : Stimulirana emisija.
- : ($N_2 > N_1$, gdje je N_2 broj atoma na višoj razini).
- : "Pumpanje" (optičko, električno ili kemijsko).

:

1. : Materijal gdje se događa stimulirana emisija (npr. poluvodič, plin).
2. : Izvor energije za pobudu atoma (npr. svjetlost, električna struja).
3. : Dva zrcala (refleksivnost: 100% i 99-100%). Zarobljava fotone, pojačava stimuliranu emisiju.

:

- : 10 mW do 50 mW.
- : < 3 nm (uži spektar).
- : Da (fotoni u fazi).
- : Jednomodna vlakna, veliki kapaciteti (DWDM sustavi).
- : Temperaturna osjetljivost, visoka cijena.

LED *Light-Emitting Diode*

- : Spontana emisija u .
- :
  - Propusna polarizacija $\rightarrow$ rekombinacija elektrona i šupljina na p-n spoju.
  - Emisija fotona energije $h\nu \approx E_g$ (širina zabranjenog pojasa).

:

$$\lambda_c = \frac{hc}{E_g} \approx \frac{1.24}{E_g(\text{eV})} [\mu\text{m}]$$

- :
  - GaAsP ($E_g = 1.9$ eV) $\rightarrow \lambda_c = 654$ nm (crvena).

:

- : 10-100 μ W.
- : 30-150 nm (širok spektar).
- : Ne (neusmjereno zračenje).
- : Višemodna vlakna, LAN mreže (do 100 m).
- : Niska cijena, temperaturna stabilnost, robustnost.

4. Spektralna Širina i Dijagram Zračenja

- (Full Width at Half Maximum): Standardna mjera spektralne širine.
  - LED: 30 - 150 nm.
  - Laser: 0.08 - 0.8 pm (dinamički jednomodni laseri).
- :
  - : Kružno, neusmjereno (veliki gubici sprege s jednomodnim vlaknima).
  - : Usmjeren snop (mali gubici).

5. Primjene

Laser

- : Prijenos podataka kroz optička vlakna.
- : Operacije očiju, zuba, kože.
- : Rezanje, varenje, fotolitografija.
- : CD/DVD, laserski printeri, bar-code čitači.

LED

- : Kratke udaljenosti (Gigabit Ethernet).
- : Statusne svjetlice u uređajima.

6. Usporedba Laser vs. LED

Parametar	Laser	LED
	Stimulirana emisija	Spontana emisija
	10-50 mW	10-100 μ W
	< 3 nm	30-150 nm
	Da	Ne
	Mala	Velika

Parametar	Laser	LED
	Jednomodna	Višemodna
	Visoka	Niska
	Visoka	Niska (stabilna)

7. Sigurnosne Napomene

- : Nikad ne gledati izravno u snop! Može oštetiti mrežnicu.
- : Bez opasnosti po vid.

8. Zaključak

- je idealan za i (uska spektralna širina, koherentnost).
- se koristi za i (robustnost, stabilnost).
- Izbor izvora ovisi o zahtjevima mreže: kapacitet, udaljenost, cijena.

Optički prijemnici

1. Uvod u optičke prijemnike

- Pretvaraju oslabljen i izobličen optički signal iz vlakna u iskoristivi .

Prednji dio	Linearni kanal	Ekstrakcija podataka
Fotodioda	Pojačalo	Obnova podataka → podaci
Pred-pojačalo	Filtar	Obnova takta

2. Fotodetektor - ključni element

- Prvi element prijemnika; kvaliteta prijemnika ovisi o njemu.

- Temelji se na (fotoionizacija, lavinski efekt).
- Pretvara tok fotona u električnu struju.

1. na 1,3 μm i 1,5 μm :
Termički šum (kaotično gibanje naboja).
Šum tame (reverzna struja bez svjetlosti).
2. :
Učinkovita pretvorba optičke snage u struju.
Minimalna struja tame (bez signala).
3. (GHz područje).
4. (brza reakcija na promjene svjetlosti).
5. , pouzdanost, dug vijek trajanja, pristupačna cijena.

3. Značajke fotodetektora

- Vjerojatnost da foton generira par elektron-šupljina.
- ≈ 1 (gotovo savršena pretvorba u aktivnom području).
- $< 100\%$ (gubici zbog refleksije ili neapsorbiranih fotona):

$$\eta_e = \frac{\text{broj generiranih fotoelektrona}}{\text{broj upadnih fotona}}$$

- - Si: do 100% (0,8-0,9 μm),
  - Ge/InGaAs/InGaAsP: visoka η u 1-1,6 μm .
- Omjer izlazne struje i ulazne optičke snage (A/W):

$$R = \frac{I_{ph}}{P_0}, \quad I_{ph} = R \cdot P_0$$
- - Linearno raste s λ (iznimka: nelinearnosti zbog topline kod nižih λ).
  - Proporcionalan η .
- - Si: 0,5-0,7 A/W (vidljivo i blisko IR),
  - InGaAs: do 0,95 A/W (1,55 μm).

- Odabir materijala prekomunikacijskim prozorima (0,85 μm , 1,3 μm , 1,55 μm).
- Frekvencijski raspon u kojem detektor reagira (npr. GHz).
- Vrijeme porasta t_r (vrijeme promjene struje s 10% na 90% nakon skoka svjetlosti).

4. Šum i BER (Bit Error Rate)

Šum	Uzrok	Utjecaj
	Kaptilčno gibanje naboja ($T > 0 \text{ K}$)	Dominantan u elektroničkim krugovima
	Fluktuacije broja fotona/fotoelektrona	Proporcionalan optičkoj snazi
	Reverzna struja bez svjetlosti	Ograničava osjetljivost

$$S/N = \frac{S}{N} \quad [\text{dB}] = 10 \log_{10} \left(\frac{S}{N} \right)$$

- Vjerojatnost pogrešnog detektiranja bita:

$$\text{BER} = \frac{\text{broj pogrešnih bitova}}{\text{ukupno bitova}} < 10^{-9} \quad (\text{zadovoljavaju a performansa})$$

- I_{th}
 $I \geq I_{th} \rightarrow \text{bit} = 1,$
 $I < I_{th} \rightarrow \text{bit} = 0.$

- Poslan 0, a $I \geq I_{th}$ (lažna jedinica),
 Poslan 1, a $I < I_{th}$ (lažna nula).

- $$\text{BER} = \frac{1}{2} [P(0|1) + P(1|0)] \quad (\text{za } P(0) = P(1) = 0.5)$$

5. Vrste poluvodičkih fotodioda

- p -sloj / i / n -sloj.
- Foton apsorbiran u i -sloju generira par e⁻ -šupljina.
- Električno polje razdvaja naboje → struja I_{ph} .
- Jednostavnost, niska cijena, mali reverzni napon (50-100 V).
- Nema interno pojačanje, niska osjetljivost (-21 dBm za 10 Gb/s), odziv 0,5-0,7 A/W.
- Kratki komunikacijski razmaci.
- Dodatno p -područje s jakim električnim poljem.
- Primarni par e⁻ -šupljina stvara (ubrzani elektroni generiraju sekundarne parove).
- $I_{ph} = M \cdot I_p$ (M = faktor multiplikacije).
- Interno pojačanje ($M = 10^2$ do 10^3), visoka osjetljivost (-27 dBm za 10 Gb/s), velik odziv.
- Visok reverzni napon (50 - 400 V), sklonost šumu, visoka cijena.
- Dugi komunikacijski razmaci, sustavi s malom snagom.

6. Osjetljivost prijemnika

- Minimalna srednja optička snaga $\frac{P_1+P_0}{2}$ za BER < 10^{-9} pri zadanoj brzini prijenosa.
- - P_0, P_1 : snaga za logičku 0 i 1.
- Maksimalna ulazna snaga koju prijemnik podnosi.

7. Zaključak

- Idealne za jednostavne, jeftine sustave (kratki razmaci).
- Ključne za osjetljive sustave (dugi razmaci, niska snaga).
- Odabir fotodetektora ovisi o zahtjevima za osjetljivost, šumom, brzinom i cijenom.

Optička pojačala u komunikacijskim sustavima

1. Potreba za pojačanjem signala

- :
  - : Signal slabi s udaljenošću.
  - : Impulsi se šire, otežavajući detekciju.
- :
  - Pri prijenos ograničava *prigušenje*.
  - Pri prijenos ograničava *dispersija*.
- : Za duge udaljenosti potrebno je i .

2. Parametri optičkih pojačala

- :
  - Definicija: Omjer izlazne i ulazne snage.
  - Formule:

$$G = \frac{P_{iz}}{P_{ul}} \quad ; \quad G[\text{dB}] = 10 \log_{10} \left(\frac{P_{iz}}{P_{ul}} \right)$$

$$P_{iz}(\text{dBm}) = P_{ul}(\text{dBm}) + G(\text{dB})$$

- :
$$NF = \frac{\text{SNR}_{ul}}{\text{SNR}_{iz}}$$
- : Raspon valnih duljina koje pojačalo može pojačati.

3. Primjer proračuna pojačanja

- :
  - Ulazna snaga: $P_{ul} = 2 \text{ mW} = 3 \text{ dBm}$
  - Gubici u vlaknu: $20 \text{ dB (na } 100 \text{ km)} \times 2 = 40 \text{ dB}$
  - Pojačanje pojačala: 36 dB
- :

$$P_{iz} = 3 - 20 + 36 - 20 = -1 \text{ dBm} = 0.1 \text{ mW}$$

4. Načini obnavljanja signala

a) Regeneratori

- : Optičko-električko-optička pretvorba ( ).
- :
  1. : Pojačanje snage.
  2. : Obnavljanje oblika signala.
  3. : Resinhronizacija s taktom.
- :
  - Ograničena brzina (do 40 Gb/s).
  - Rade samo na .
  - Skupi i energetski zahtjevni.

b) Optička pojačala

- : Pojačanje u (bez O-E-O).
- : (pumpanje energije u medij za pojačanje).
- :
  - : Podržavaju bilo koji format signala i brzinu.
  - : Mogu pojačati .
  - Širok propusni pojas (do 4 THz).
  - Veći dobitak (do 50 dB).

5. Tipovi optičkih pojačala

a) Poluvodička optička pojačala (SOA)

- : p-n spoj s anti-refleksivnim slojem.
- : Stimulirana emisija u poluvodičkom aktivnom području.
- :
  - Širok spektar (1310 nm i 1550 nm).
  - Mogućnost integracije s elektronikom.
- :
  - Niska izlazna snaga (nekoliko mW).
  - Visoki spojni gubici.
  - Problemi s preslušavanjem i šumom.

b) Optička pojačala bazirana na vlaknima (OFA)

- :
  - : Staklena vlakna dopirana erbijem (Er^{3+}).

- : Pojačanje na 1550 nm (C-pojas).
- : Ključno za WDM sustave.
- :
  - : Nelinearni efekt u vlaknu (Ramanovo raspršenje).
  - : Fleksibilnost u odabiru valne duljine.

6. Primjena optičkih pojačala u mrežama

- :
  - Smještaj: .
  - Svrha: Povećanje snage signala pri ulasku u vlakno.
- :
  - Smještaj: .
  - Svrha: Kompenzacija gubitaka pri prijenosu.
- :
  - Smještaj: .
  - Svrha: Povećanje osjetljivosti prijemnika.

7. Usporedba regeneratora i optičkih pojačala

Parametar	Regeneratori	Optička pojačala
	O-E-O pretvorba	Isključivo optička domena
	Do 40 Gb/s	Neograničena (transparentna)
	Jedna	Više (WDM/DWDM)
	Da	2R (Re-amplify + Re-shape)
	SDH sustavi	DWDM sustavi
	Niska	Visoka

8. Zaključak

Optička pojačala (npr. EDFA) revolucionirala su optičke komunikacije omogućujući:

- bez O-E-O pretvorbe.
- (istovremeni prijenos više valnih duljina).
- i brže mreže.
- Glavni izazovi ostaju upravljanje disperzijom i nelinearnim efektima u vlaknima.

Projektiranje Optičkih Komunikacija (Točka-to-Točka)

1. Osnove Optičke Veze Točka-to-Točka

- **Snaga prijenosa** : Osigurati da optički signal stigne do prijemnika s dovoljnom snagom za ispravan rad.
- **Tipovi optičkih veza** :
  - **Veza s regeneracijom** (Laser ili LED) → **Optički pojačalo** → **Prijemnik** (PIN ili APD fotodioda).
  - **Veza bez regeneracije** (BOA, LOA, POA) za duge veze s regeneracijom signala.
- **Parametri veze** : Razmak, brzina prijenosa, vjerojatnost greške (BER), gubici snage.

2. Parametri Projektiranja

Kategorija	Parametri
	- Razmak (s/bez regeneracije) - Brzina prijenosa uz BER (npr. 10^{-12})
	- Snaga izlaza : Laser (velika snaga) ili LED (jeftiniji, za kraće veze) - Modovost : Jednomodno (duge veze) ili višemodno (kraće veze) - Prijemnik : PIN (jednostavan) ili APD (osjetljiviji)
	- Optički gubici (glavni fokus) -

3. Odabir Valne Duljine

Razmak	Valna duljina	Karakteristike
	800-900 nm	- Višemodna vlakna - LED izvori - Veća tolerancija na gubitke - Jeftinija izvedba
	1300 nm ili 1550 nm	- Disperzija : Minimalna disperzija - Prigušenje : Minimalno prigušenje (0.2 dB/km) - Jednomodna vlakna - Kompatibilnost s EDFA pojačalima

4. Prijenosni Sustavi

- **Tipovi prijenosnih sustava** (npr. direktna veza):
  - **Veza s regeneracijom** : Do 60 km (0.35 dB/km)

5. Odabir Komponenti

Tip	Spektralna širina	Primjena
Jednomodni laser	< 1 pm	Duge veze, velike brzine (>10 Gbit/s)
Fabry-Perot laser	1-5 nm	Srednje veze
LED	50-100 nm	Kraće veze, niske brzine

Tip	Disperzija	Brzina	Cijena	Izvor
Višemodno	Srednja (manje kod postepenog profila indeksa loma nego kod skokovitog)	≤ 1 Gbit/s	Niska	LED (često) ili LASER (rjeđe)
Jednomodno	Nema međumodne disperzije	> 1 Tbit/s (WDM)	Visoka (precizni konektori)	LASER

Tip	Osjetljivost	Primjena
PIN	Niska	Kraće veze, 800-900 nm
APD	Visoka	Duge veze, 1300/1550 nm

6. Proračun Snage (Kriterij Snage)

Napomena:)

$$P_{TX} - \left[(\alpha_i L_i) + A_{konektori} + A_{spojevi} + R \right] \geq P_{Rmin}$$

P_{TX} : Snaga predajnika [dBm]

P_{Rmin} : Minimalna osjetljivost prijemnika [dBm]

α : Koeficijent prigušenja određenog segmenta vlakna unutar nekog optičkog linka [dB/km]

- L_i : Duljina veze određenog segmenta vlakna unutar nekog optičkog linka [km]

- $A_{konektori}$: Ukupni gubici svih konektora diljem linka (tipično 0.5-1 dB) = $m \cdot A_{kon}$

- $A_{spojevi}$: Ukupni gubici svih fiksnih spojeva diljem linka (tipično 0.02-0.1 dB) = $n \cdot A_{spoj}$

- R : Sigurnosna zaliha (5-8 dB)

$$A_{OL} = \alpha \cdot L + n \cdot A_{spoj} + m \cdot A_{kon}$$

A_{OL} - gubici optičkog linka

n, m - broj fiksnih spojeva i konektora

$$L_{max} \leq \frac{1}{\alpha} (P_{TX} - A_{spojevi} - A_{konektori} - R - P_{Rmin})$$

$$P_{RX} = P_{TX} - A_{OL}$$

$$R = P_{RX} - P_{Rmin} \quad (\text{mora biti} \geq 0)$$

7. Primjeri Proračuna

- $P_{TX} = 3 \text{ dBm}$

$P_{Rmin} = -40 \text{ dBm}$

$\alpha = 0.5 \text{ dB/km}$

$L = 70 \text{ km}$

$A_{kon} = 1 \text{ dB}$ (2 konektora - uvijek 2 ako nije drukčije navedeno u zadatku)

Nijedan spoj (jer nije navedeno)

$$A_{OL} = 0.5 \times 70 + 2 \times 1 = 37 \text{ dB} \implies P_{RX} = 3 - 37 = -34 \text{ dBm}$$

$$R = -34 - (-40) = 6 \text{ dB}$$

(jer je $P_{RX} > P_{Rmin}$ i jer je sigurnosna zaliha $R = 6 \text{ dB} > 0$)

•   :

- $P_{TX} = -6 \text{ dBm}$

$P_{Rmin} = -33 \text{ dBm}$

$\alpha = 0.35 \text{ dB/km}$

$L = 40 \text{ km}$

$A_{\text{spoj}} = 0.1 \text{ dB}$ (9 spojeva)

$A_{\text{kon}} = 1 \text{ dB}$ (2 konektora - uvijek 2 ako nije drukčije navedeno u zadatku).

-                   :

$$A_{OL} = 0.35 \times 40 + 9 \times 0.1 + 2 \times 1 = 16.9 \text{ dB} \implies P_{RX} = -6 - 16.9 = -22.9 \text{ dBm}$$

$$R = -22.9 - (-33) = 10.1 \text{ dB}$$

(jer je $P_{RX} > P_{Rmin}$ i jer je sigurnosna zaliha $R = 10.1 \text{ dB} > 0$)

-                   ($L = 80 \text{ km}$):

$$P_{RX} = -37.9 \text{ dBm} < P_{Rmin} \implies \text{sustav ne radi!}$$

8. Ključni Savjeti za Projektiranje

1.   ($\leq 10 \text{ km}$):

Valna duljina: 850 nm.

Komponente: LED + višemodno vlakno + PIN dioda.

2.   ($> 50 \text{ km}$):

Valna duljina: 1550 nm.

Komponente: Laser + jednomodno vlakno + APD dioda + EDFA pojačala.

3.   : Uvijek uključiti 5-8 dB za starjenje komponenti, temperaturne promjene i popravke.

4.   : Korigirati je kod brzina $> 10 \text{ Gbit/s}$ (npr. pomaknuta disperzijska vlakna za 1550 nm).

                                  : Svi proračuni temelje se na dB/dBm jedinicama. Za praktičnu primjenu koristite logaritamske formule za pretvorbu iz mW u dBm:

$$P_{\text{dBm}} = 10 \cdot \log_{10} \left(\frac{P_{\text{mW}}}{1 \text{ mW}} \right)$$